

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

Брюксел, 17 септември 2013 г.
(OR. en)

10505/13

Междуинституционално досие:
2012/0230 (NLE)

LIMITE

**TRANS 301
MAR 69
AVIATION 74
ESPACE 42
RELEX 484
CH 25
AELE 34**

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО между Европейския съюз и неговите държави-членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга, в областта на европейските програми за спътникова навигация

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ, ОТ ДРУГА,
В ОБЛАСТТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРОГРАМИ ЗА СПЪТНИКОВА НАВИГАЦИЯ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ

и

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,

ИРЛАНДИЯ

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

страни по Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, наричани по-нататък „държавите-членки“, от една страна,

и

КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ, наричана по-долу „Швейцария“, от друга страна,
наричани по-нататък „страната“ или „страните“,

КАТО ОТЧИТАТ, че разработването на глобална навигационна спътникова система (наричана по-нататък „ГНСС“), проектирана специално за граждански цели, е от общ интерес,

КАТО ОТЧИТАТ значението на европейските програми за ГНСС като принос към навигационната и информационната инфраструктура в Европейския съюз и Швейцария,

КАТО ОТЧИТАТ засиленото разработване на приложения на ГНСС в Европейския съюз, Швейцария и други региони по света,

КАТО ОТЧИТАТ, че дългосрочното сътрудничество между Европейския съюз, неговите държави-членки и Швейцария в областта на спътниковата навигация е от общ интерес,

КАТО ОТЧИТАТ прякото участие на Швейцария в програмите „Галилео“ и EGNOS още при етапите на тяхното определяне,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД резолюциите на Съвета по въпросите на космическото пространство, и по-специално „Европейската космическа политика“, приета на 22 май 2007 г., и „Развиване на Европейската космическа политика“, приета на 29 септември 2008 г., в които Европейският съюз, Европейската космическа агенция (наричана по-нататък „ЕКА“) и членуващите в тях държави се посочват като трите основни фактора за европейската космическа политика, както и резолюцията, озаглавена „Глобални предизвикателства: пълноценно използване на европейските космически системи“, приета на 25 ноември 2010 г., с която Европейската комисия и ЕКА се приканват да улеснят процеса за участието на държави-членки, които не са едновременно членки на Европейския съюз и ЕКА, във всички етапи на програмите за сътрудничество,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Съобщението от Комисията, озаглавено „Към космическа стратегия на Европейския съюз в услуга на гражданите“ от 4 април 2011 г.,

В ЖЕЛАНИЕТО СИ официално да установят сътрудничество по всички аспекти на европейските програми за ГНСС,

КАТО ОТЧИТАТ интереса на Швейцария към всички услуги на ГНСС, които предлагат EGNOS и „Галилео“, включително публично регулираната услуга (наричана по-долу „PRS“),

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Споразумението от 25 юни 2007 г. за научно и технологично сътрудничество между Европейската общност и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Споразумението от 28 април 2008 г. между Конфедерация Швейцария и Европейския съюз относно процедурите за сигурност при обмена на класифицирана информация (наричано по-долу „Споразумението за сигурност“),

КАТО ОТЧИТАТ ползите от равностойно ниво на защита на европейските ГНСС и на техните услуги на териториите на страните,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД задълженията на страните по силата на международното право, и по-специално задълженията на Швейцария като държава с постоянен неутралитет,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД, че Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за продължаване на изпълнението на европейските програми за спътникова навигация (EGNOS и Галилео)¹ постановява, че Европейската общност е собственик на всички материални и нематериални активи, създадени или разработени по европейските програми за ГНСС, определени в Регламент (ЕО) № 683/2008,

¹ ОВЕС L 196, 24.7.2008 г., стр. 1.

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Регламент (ЕС) № 912/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. за създаване на Европейската агенция за ГНСС¹,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правилата за достъп до публично регулираната услуга, предоставяна от глобалната навигационна спътникова система, създадена по програмата Галилео²,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

¹ ОВЕС L 276, 20.10.2010 г., стр. 11.

² ОВЕС L 287, 4.11.2011 г., стр. 1.

ЧАСТ I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 1

Цел

1. Целта на настоящото споразумение е да насърчи, улесни и задълбочи дългосрочното сътрудничество между страните в областта на спътниковата навигация под граждански контрол и по-специално участието на Швейцария в европейските програми за ГНСС.
2. Формата и условията за участието на Швейцария в програмите се определят в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 2

Определения

За целите на настоящото споразумение:

1. „европейски глобални навигационни спътникови системи (европейски ГНСС)“ означава системите, създадени в рамките на програмата „Галилео“, и Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS);

2. „усилване“ означава механизми на регионално или местно равнище като например EGNOS, които позволяват на ползвателите на глобалните ГНСС да получат по-добри резултати, като по-голяма точност, наличност, цялостност и надеждност;
3. „Галилео“ означава автономна европейска система за глобална спътникова навигация и отчитане на времето под граждански контрол за предоставяне на услугите на ГНСС, проектирана и разработена от Европейския съюз, ЕКА и членуващите в тях държави. Експлоатацията на „Галилео“ може да бъде прехвърлена на частен субект. В рамките на „Галилео“ се предвиждат отворени услуги, търговски услуги, услуги за безопасност на живота и услуги по търсене и спасяване в допълнение към обезопасената публично регулирана услуга с ограничен достъп, която е специално проектирана в съответствие с нуждите на упълномощени ползватели от публичния сектор;
4. „местни елементи на „Галилео““ означава местни механизми, които предоставят на ползвателите на спътникови сигнали на „Галилео“ за навигация и отчитане на времето входяща информация, допълваща тази от основната използвана конфигурация. Местни елементи могат да бъдат разположени с цел постигането на по-добри резултати около летища, морски пристанища, градски и други райони с неблагоприятни географски условия. „Галилео“ ще осигури родови модели за местни елементи;
5. „оборудване за глобална навигация, позициониране и отчитане на времето“ означава всяко гражданско оборудване, предназначено за краен ползвател и проектирано да предава, приема или обработва спътникови сигнали за навигация и отчитане на времето с цел осигуряване на услуга, или да работи със система за усилване на регионално равнище;
6. „публично регулирана услуга“ (PRS) означава услуга, която се предоставя от системата, създадена в рамките на програмата „Галилео“, и е ограничена до упълномощени от правителствата ползватели за приложения с чувствително съдържание, които изискват ефективен контрол на достъпа и висока степен на непрекъснатост на услугата;

7. „регулаторна мярка“ означава закон, подзаконов акт, политика, правило, процедура, решение или подобно административно действие на някоя от страните;
8. „оперативна съвместимост“ означава възможността системите за глобална и регионална спътникова навигация и усилванията, както и предоставяните от тях услуги, да бъдат използвани съвместно за осигуряване на по-добри възможности на равнището на ползвателите, отколкото ако се разчита единствено на отворена услуга на една система;
9. „интелектуална собственост“ има значението съгласно определението в член 2, точка viii) от Конвенцията за учредяване на Световната организация за интелектуална собственост, подписана в Стокхолм на 14 юли 1967 г.;
10. „класифицирана информация“ означава информация под каквато и да е форма, изискваща защита срещу неразрешено разкриване, което може да навреди в различна степен на основните интереси, включително на националната сигурност, на страните или на отделни държави-членки. Нейната класификация се отбелязва с гриф за сигурност. Подобна информация се класифицира от страните в съответствие с приложимите законови и подзаконови актове и трябва да бъде защитена срещу нарушаване на поверителността, целостта и достъпността.

ЧЛЕН 3

Принципи на сътрудничеството

Страните прилагат следните принципи по отношение на дейностите за сътрудничество, обхванати от настоящото споразумение:

1. взаимна полза, основаваща се на цялостно равновесие между правата и задълженията, включително участието и достъпа до всички услуги в съответствие с член 15;
2. реципрочни възможности за участие в дейности за сътрудничество в рамките на проекти на Европейския съюз и Швейцария в областта на ГНСС;
3. навременен обмен на информация, която може да повлияе на дейностите за сътрудничество;
4. подходяща и ефективна защита на правата върху интелектуална собственост, посочени в член 9;
5. свобода на предоставяне на спътникови навигационни услуги на териториите на страните;
6. неограничена търговия със стоки от областта на европейската ГНСС на териториите на страните.

ЧАСТ II
РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО СЪТРУДНИЧЕСТВОТО

ЧЛЕН 4

Дейности за сътрудничество

1. Секторите, в които се извършват дейности за сътрудничество в областта на спътниковата навигация и отчитането на времето, са радиочестотен спектър, научноизследователска дейност и обучение, възлагане на обществени поръчки, сътрудничество в областта на промишлеността, права върху интелектуална собственост, контрол на износа, търговия и развитие на пазара, стандарти, сертифициране и регулаторни мерки, сигурност, обмен на класифицирана информация, обмен на персонал и достъп до услуги. Страните може да изменят този списък със сектори в съответствие с член 25.
2. Споразумението не засяга институционалната независимост на Европейския съюз да регулира европейските програми за ГНСС, нито структурите, създадени от Европейския съюз за целите на дейността на европейските програми за ГНСС. Настоящото споразумение също така не засяга приложимите регулаторни мерки за изпълнение на ангажменти за неразпространение, контрол на износа, контрол на нематериални трансфери на технологии. То не засяга и мерките за национална сигурност.
3. Като спазват своите приложими регулаторни мерки, страните насърчават във възможно най-голяма степен дейностите за сътрудничество съгласно настоящото споразумение с цел предоставяне на сравними възможности за участие в техните дейности в секторите, изброени в параграф 1.

ЧЛЕН 5

Радиочестотен спектър

1. Страните продължават да си сътрудничат и да се подпомагат взаимно по въпроси относно радиочестотния спектър в рамките на Международния съюз по далекосъобщения (наричан по-долу „МСД“), като вземат под внимание Меморандума за разбирателство относно управлението на документите на МСД за системата за радионавигационни спътникови услуги „Галилео“ от 5 ноември 2004 г.
2. Страните обменят информация относно честотите и защитават по подходящ начин предоставените за „Галилео“ честоти, за да гарантират достъпността на услугите на „Галилео“ в интерес на ползвателите по цял свят и по-специално в Швейцария и в Европейския съюз.
3. С цел защита на радионавигационния спектър от прекъсване и смущения страните набелязват източниците на смущения и търсят взаимно приемливи решения за борба с такива смущения.
4. Нищо в настоящото споразумение не може да се тълкува като дерогация от приложимите разпоредби на МСД, включително радиорегламентите на МСД.

ЧЛЕН 6

Научноизследователска дейност и обучение

1. Страните насърчават съвместните научноизследователски дейности и дейностите за обучение в областта на европейските ГНСС чрез научноизследователски програми на Европейския съюз и Швейцария и други подходящи научноизследователски програми на страните. Съвместните научноизследователски дейности допринасят за планирането на бъдещото развитие на европейските ГНСС.
2. Страните определят съответните механизми, целящи гарантирането на ефективни контакти и участие в съответните научноизследователски програми.

ЧЛЕН 7

Възлагане на обществени поръчки

1. По отношение на закупуването на стоки и услуги, свързани с европейските програми за ГНСС, страните прилагат ангажиментите си съгласно Споразумението за обществените поръчки (наричано по-долу „ГПА“) на Световната търговска организация (наричана по-долу „СТО“) и съгласно Споразумението от 21 юни 1999 г. между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по някои аспекти на държавните поръчки.

2. Без да се засягат разпоредбите на член XXIII от GPA (член III от измененото GPA), образувания от Швейцария имат право да участват във възлагането на обществени поръчки за предоставяне на услуги, свързани с европейските програми за ГНСС.

ЧЛЕН 8

Сътрудничество в областта на промишлеността

Страните насърчават и подкрепят сътрудничеството между своите промишлености, включително посредством съвместни предприятия и швейцарско участие в съответните европейски промишлени сдружения, както и участие от страна на Европейския съюз в съответните швейцарски промишлени сдружения с цел да се осигури доброто функциониране на европейските системи за спътникова навигация, както и да се насърчи използването и разработването на приложения и услуги на „Галилео“.

ЧЛЕН 9

Права върху интелектуална собственост

С цел улесняване на сътрудничеството в областта на промишлеността страните предоставят и гарантират подходящата и ефективна защита на правата върху интелектуална собственост в областите и секторите, свързани с разработването и функционирането на европейските ГНСС, в съответствие с най-високите международни стандарти, посочени в Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС) на СТО, включително ефективни средства за прилагането на тези стандарти.

ЧЛЕН 10

Контрол на износа

1. За да осигури прилагането на единна политика за контрол на износа и неразпространение по отношение на европейските програми за ГНСС от страните, Швейцария своевременно приема и прилага, в рамките на своята юрисдикция и в съответствие със своето национално законодателство и процедури, мерки за контрол на износа и неразпространение на технологии, данни и елементи, специално проектирани или изменени за целите на европейските програми за ГНСС. Тези мерки осигуряват равностойна степен на контрол на износа и неразпространение като мерките, които са приложими в Европейския съюз.
2. В случай на събитие, при което не може да бъде постигната равностойна степен на контрол на износа и неразпространение съгласно посоченото в параграф 1 от настоящия член, се прилага процедурата по член 22.

ЧЛЕН 11

Търговия и развитие на пазара

1. Страните насърчават търговията и инвестициите в инфраструктура за спътникова навигация и оборудване за глобална навигация, позициониране и отчитане на времето, включително местни елементи на "Галилео" и приложения, свързани с европейските програми за ГНСС, в Европейския съюз и Швейцария.

2. За целите на параграф 1 страните повишават равнището на обществена осведоменост за дейностите за спътникова навигация в рамките на „Галилео“, установяват евентуалните пречки за растежа в областта на приложенията на ГНСС и предприемат подходящи мерки за улесняване на този растеж.
3. За да установят нуждите на ползвателите и да отговорят ефективно на тези нужди, образуванията от страните могат да използват бъдещия форум на ползвателите на ГНСС.
4. Настоящото споразумение не засяга правата и задълженията на страните съгласно Споразумението за създаване на СТО.

ЧЛЕН 12

Стандарти, сертифициране и регулаторни мерки

1. Като отчитат стойността на координирането на подходите в международните форуми за стандартизация и сертифициране във връзка с глобалните услуги за спътникова навигация, страните по-специално подпомагат съвместно разработването на стандартите на „Галилео“ и EGNOS и да популяризират тяхното прилагане в световен мащаб, като обръщат особено внимание на оперативната съвместимост с други ГНСС.

Една от целите на координирането е да се популяризира широкото и иновативно използване на услугите на „Галилео“ като световен стандарт за навигация и отчитане на времето за целите на отворен достъп, търговия и безопасност на живота. Страните създават благоприятни условия за разработване на приложения на „Галилео“.

2. С цел да насърчат и постигнат целите на настоящото споразумение, страните, когато е целесъобразно, си сътрудничат по всички възникващи въпроси, свързани с ГНСС, най-вече в рамките на Международната организация за гражданско въздухоплаване, Международната морска организация и МСД.

3. Страните гарантират, че мерките, свързани с техническите стандарти, сертифицирането и изискванията и процедурите за лицензиране във връзка с европейските ГНСС, не представляват излишни пречки пред търговията. Изискванията на местно равнище се основават на обективни, недискриминационни, предварително установени и прозрачни критерии.

4. Страните предприемат необходимите регулаторни мерки, за да осигурят възможност за цялостно използване на приемниците и наземните и космическите сегменти на „Галилео“, разположени на териториите под тяхна юрисдикция. В това отношение Швейцария в рамките на територията под своята юрисдикция предоставя на „Галилео“ не по-малко благоприятно третиране от това, което предоставя на други сходни системи за радионавигационни спътникови услуги.

ЧЛЕН 13

Сигурност

1. С цел да защитят европейските програми за ГНСС от заплахи като злоупотреба, смущения, прекъсване и недобронамерени действия, страните предприемат всички възможни мерки, за да гарантират непрекъснатостта, безопасността и сигурността на услугите за спътникова навигация и свързаните с тях инфраструктура и критични активи на своята територия, без да се засягат разпоредбите на член 4, параграф 2.

2. За целите на параграф 1 Швейцария своевременно приема и прилага, в рамките на своята юрисдикция и в съответствие със своето национално законодателство и процедури, мерки, които осигуряват равностойна степен на сигурност и безопасност като мерките, приложими в Европейския съюз, по отношение на защитата, контрола и управлението на чувствителни активи, информация и технологии на европейските програми за ГНСС спрямо заплахи и нежелано разкриване.
3. В случай на събитие, при което не може да бъде постигната такава равностойна степен на сигурност и безопасност съгласно посоченото в параграф 2 от настоящия член, се прилага процедурата по член 22.

ЧЛЕН 14

Обмен на класифицирана информация

1. Обменът и защитата на класифицирана информация на Европейския съюз се осъществяват в съответствие със Споразумението за сигурност и разпоредбите за неговото прилагане.
2. Швейцария може да обменя класифицирана информация с национален гриф за сигурност относно европейските програми за ГНСС с онези държави членки, с които е сключила двустранни споразумения за целта.
3. Страните полагат усилия да установят всеобхватна и последователна нормативна уредба, която позволява обмен между всички страни на класифицирана информация, свързана с програмата „Галилео“.

ЧЛЕН 15

Достъп до услуги

Швейцария разполага с достъп до всички услуги на европейските ГНСС, които са предмет на настоящото споразумение, както и до PRS, която е предмет на отделно споразумение за PRS.

Швейцария заяви своя интерес към PRS, която тя смята за важен елемент от своето участие в европейските програми за ГНСС. Страните полагат усилия да сключат Споразумение за PRS, за да гарантират участието на Швейцария в PRS веднага след като бъде внесено искане в този смисъл от страна на Швейцария и след като бъде приключена процедурата, предвидена в член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

ЧЛЕН 16

Участие в Европейската агенция за ГНСС

Швейцария има право да участва в Европейската агенция за ГНСС при спазване на условията, които ще бъдат определени в споразумение между Европейския съюз и Швейцария. Тези преговори започват веднага след като бъде внесено искане в този смисъл от страна на Швейцария и след като бъдат приключени необходимите процедури от страна на Европейския съюз.

ЧЛЕН 17

Участие в комитети

Представители на Швейцария получават покана да участват като наблюдатели в комитетите, създадени за управлението, развитието и изпълнението на дейностите в рамките на европейските програми за ГНСС съгласно съответните разпоредби и процедури и без право на гласуване. Това включва по-специално участие в Комитета за програмата за ГНСС и Съвета по сигурността на ГНСС, в това число в техните работни и оперативни групи.

ЧАСТ III

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 18

Финансиране

Швейцария участва във финансирането на европейските програми за ГНСС. Вноската на Швейцария се изчислява въз основа на коефициента на пропорционалност, който се получава чрез определяне на съотношението между brutния вътрешен продукт на Швейцария по пазарни цени и сумата на brutните вътрешни продукти по пазарни цени на държавите членки.

За периода 2008—2013 г. вноската на Швейцария в европейските програми за ГНСС възлиза на 80 050 870 EUR.

Сумата се изплаща, както следва:

2013 г. — 60 000 000 EUR;

2014 г. — 20 050 870 EUR.

За периода 2014 г. и следващите години вноската на Швейцария ще се плаща ежегодно.

ЧАСТ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 19

Отговорност

Тъй като Швейцария няма да бъде собственик на европейските ГНСС, тя не носи никаква отговорност във връзка със собствеността.

ЧЛЕН 20

Съвместен комитет

1. Създава се Съвместен комитет с названието „Комитет за ГНСС на Европейския съюз и Швейцария“. Той се състои от представители на страните и отговаря за управлението и правилното прилагане на настоящото споразумение. За тази цел той изготвя препоръки. Той взема решения в случаите, предвидени в настоящото споразумение; тези решения се изпълняват от страните в съответствие с техните собствени правила. Съвместният комитет приема решенията си по общо съгласие.
2. Съвместният комитет определя своя процедурен правилник, който съдържа, *inter alia*, разпоредби относно свикването на заседания, определянето на председателя и на мандата на председателя.
3. Съвместният комитет заседава в зависимост от нуждите. Европейският съюз или Швейцария могат да поискат свикването на заседание. Съвместният комитет заседава в срок от 15 дни след внасянето на искане по член 22, параграф 2.
4. Съвместният комитет може да вземе решение да създаде работни или експертни групи, ако смята, че това ще му помогне при изпълнението на неговите задачи.
5. Съвместният комитет може да реши да измени приложение I.

ЧЛЕН 21

Консултации

1. За да осигурят задоволителното прилагане на настоящото споразумение, страните редовно обменят информация и при искане на една от тях провеждат консултации в рамките на Съвместния комитет.
2. Страните провеждат своевременна консултация, по искане на една от тях, по въпроси, породени от тълкуването или прилагането на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 22

Предпазни мерки

1. Всяка страна може след консултации в рамките на Съвместния комитет да вземе съответните предпазни мерки, включително прекратяване на една или няколко дейности за сътрудничество, ако прецени, че в отношенията между страните вече не е гарантирана равностойна степен на контрол на износа или сигурност. В случаите, при които забавянето би застрашило доброто функциониране на ГНСС, могат да бъдат взети временни предпазни мерки без предварителни консултации, при условие че консултациите започнат веднага след предприемането на тези мерки.

2. Обхватът и срокът на действие на посочените в параграф 1 мерки се ограничават до необходимото с цел оздравяване на ситуацията и осигуряване на справедлив баланс между правата и задълженията по настоящото споразумение. Другата страна може да поиска от Съвместния комитет да пристъпи към консултации относно пропорционалността на тези мерки. Ако не е възможно спорът да бъде уреден в рамките на шест месеца, той може да бъде внесен от всяка от страните за задължителен арбитраж в съответствие с процедурата, посочена в приложение I. По тази процедура не могат да се решават въпроси, свързани с тълкуването на разпоредбите на настоящото споразумение, които са идентични на съответните разпоредби от законодателството на Европейския съюз.

ЧЛЕН 23

Уреждане на спорове

Без да се засяга член 22, всеки спор относно тълкуването или прилагането на настоящото споразумение се урежда чрез консултации в рамките на Съвместния комитет.

ЧЛЕН 24

Приложения

Приложенията към настоящото споразумение съставляват неразделна част от него.

ЧЛЕН 25

Изменение

Споразумението може да се измени и развие по всяко време по общо съгласие между страните.

ЧЛЕН 26

Прекратяване

1. Европейският съюз или Швейцария могат да прекратят настоящото споразумение, като нотифицират другата страна. Настоящото споразумение се прекратява шест месеца след получаването на такава нотификация.
2. Прекратяването на настоящото споразумение не засяга действителността или срока на действие на постигнатите по него договорености, нито конкретните права и задължения, придобити в областта на интелектуалната собственост.
3. В случай на прекратяване на настоящото споразумение Съвместният комитет внася предложение с цел да даде възможност на страните да уредят нерешените въпроси, включително финансовите последици, като вземат предвид принципа *pro rata temporis*.

ЧЛЕН 27

Влизане в сила

1. Настоящото споразумение се одобрява от страните в съответствие с техните вътрешни процедури. То влиза в сила на първия ден от втория месец след датата на последната нотификация за одобрението му.

2. Независимо от параграф 1, Швейцария и Европейският съюз се договарят — по отношение на частите от настоящото споразумение, попадащи в областта на компетентност на Европейския съюз — да го прилагат временно от първия ден на месеца, следващ датата на втората нотификация, с която се потвърждава приключването на необходимите за тази цел процедури.

Докато трае временното прилагане на настоящото споразумение посоченият в член 20 Съвместен комитет се състои от представители на Швейцария и Европейския съюз.

3. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок.

4. Настоящото споразумение е изготвено в два екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки и шведски език, като всички текстове са автентични.

ПРОЦЕДУРА ЗА АРБИТРАЖ

Ако спор бъде отнесен за арбитраж, се определят трима арбитри, освен ако някоя от страните не вземе друго решение.

Всяка страна назначава един арбитър в рамките на 30 дни.

Така назначените двама арбитри определят по общо съгласие арбитражен посредник, който не е гражданин на никоя от страните. Ако арбитрите не успеят да постигнат съгласие в срок от два месеца след назначаването им, те избират арбитражен посредник от списък със седем души, изготвен от Съвместния комитет. Съвместният комитет изготвя и актуализира този списък в съответствие със своя процедурен правилник.

Освен ако страните не вземат друго решение, арбитражният съд приема своя процедурен правилник. Той взема решения с мнозинство.

Финансова вноска на Швейцария в европейските програми за ГНСС

1. За периода 2008—2013 г. финансовата вноска, която Швейцария трябва да внесе в бюджета на Европейския съюз, за да може да участва в европейските програми за ГНСС, е, както следва (в евро):

2013 г.	2014 г.
60 000 000	20 050 870

За периода 2014 г. и следващите години вноската на Швейцария ще се плаща ежегодно.

2. Финансовият регламент, приложим към общия бюджет на Съюза¹, и правилата за неговото прилагане² се прилагат по-специално по отношение на управлението на вноската на Швейцария.
3. Пътните и дневните разходи на представителите и експертите от Швейцария за участието им в заседания, организирани от Комисията във връзка с прилагането на програмата, се възстановяват от Комисията на същата основа и в съответствие с действащите понастоящем процедури за експерти от държавите членки.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВЕС L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

² Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВЕС L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

4. Комисията представя на Швейцария искания за предоставяне на средства в размер на вноската ѝ в бюджета на програмите в съответствие с настоящото споразумение.

Вноската се посочва в евро и се превежда по банкова сметка на Комисията в евро.

5. Редът на плащане е следният:

- а) През 2013 г., след като започне временното прилагане на настоящото споразумение, Швейцария изплаща вноската си не по-късно от 30 дни след получаване на искането за предоставяне на средства.
- б) През 2014 г. Швейцария изплаща вноската си (за периода 2008—2013 г. и за 2014 г.) не по-късно от 30 дни след получаване на искането за предоставяне на средства. Това искане за предоставяне на средства не се представя преди 1 юли.
- в) През 2015 г. и през следващите години Швейцария изплаща вноската си до 1 април, ако искането за предоставяне на средства е получено от Швейцария до 1 март. Искане за предоставяне на средства, получено след 1 март, се изплаща не по-късно от 30 дни след получаване му.

Всяко закъснение при плащането на вноската води до начисляване на лихви, дължими от Швейцария върху неизплатените суми от датата на падежа. Лихвеният процент е процентът, прилаган от Европейската централна банка спрямо нейните основни операции по рефинансиране, публикуван в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*, в сила на първия календарен ден на месеца, през който се пада крайният срок, увеличен с 3,5 процентни пункта.